

telig, end de øvrige Udtalelser, der her have fundet Sted; jeg har heller ikke appelleret til Menigmand udenfor, men jeg har ganske naturlig forudsat, at en Sag, som havde saa stor en Interesse, der havde en saa dyb Betydning, at vi nu drøftede Principspørgsmaalet paa 3die Dag, ogsaa maatte vække tilsvarende Interesser udenfor, og uagtet jeg naturligviis antager, at det danske Folk er den danske Rigsdag, var jeg dog ogsaa berettiget til at antage, at det kunde være ønskeligt, at Sagen i en saadan formuleret Erklæring traadte ud for det større Publicum, for let at kunne blive fattet i sin egentlige Kjærne af dem, der ikke havde Leilighed til at følge den i dens Fuldstændighed.

Den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Knuth) har anført som et Beviis mod Ministeriets Argumenter i denne Sag, at Loven selv jo indeholdt, at Diebliffet til dens Gjennemførelse ikke var kommet, idet Tidspunktet til dens Krafttræden forbeholdtes Kongen. Jeg vil dog tillade mig at fremsætte det Spørgsmaal: er det saa særdeles usædvanligt i vore Love, at der nævnes en bestemt Tid for en Lovs Krafttræden? Jeg vil derimod gjerne indrømme, at den yderligere Udstrækning, som i Loven er givet med Hensyn til Tidspunktet for Lovens Krafttræden, ikke er almindelig, men paa den anden Side troer jeg, at man ogsaa maa indrømme, at den ikke er ualmindelig, og jeg skal f. Ex. henvise til den Udskrivningslov, som i 1850 blev givet. Det er ikke ualmindeligt, at der kan fastsættes et længere og ikke aldeles bestemt Tidspunkt, og hvis der skulde skee en saadan Tilføjning til denne Paragraph som den, der er foreslaaet af det ærede Mindretal i Udvalget, at Loven i ethvert Tilfælde skulde være traadt i Kraft inden et Aar, da har jeg i det Væsentlige Intet derimod at erindre, naar man ellers anser det for ønskeligt og nødvendigt. Som jeg har tilladt mig at antage, saa vil denne Lov end ikke i denne Henseende blive i mindste Maade afvigende fra andre Love af analog Bessaffenhed; den er navnlig ikke afvigende fra den Lov, jeg tillod mig at anføre, hvor der forudsættes, at den nye Udskrivningslov skal træde i Kraft i Løbet af Aaret 1851, saa

snart som muligt, hvilket imidlertid ikke udelukker, at det først kunde skee til Udgangen af Aaret 1851; thi det forholder sig ikke, som den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de Valgkreds (Monrad) synes at have antaget, at „snarest muligt“ vil sige strax, eller dog meget snart; det er aldeles ikke saa; jeg vil snarere sige, at „snarest muligt“ er ikke meget snart; thi, hvis det var meget snart, hvis man kunde forudsætte det med Sikkerhed, at „snarest muligt“ vilde blive meget snart, saa behøvede man kun at sætte en vis tilstrækkelig lang, men dog bestemt, Termin derfor; men det er netop, fordi at der ligger Vanskeligheder imellem Forholdets Ordning, som gjør, at man ikke bestemt kan nævne Tiden, men dog ønsker, at det skal skee saa snart som muligt, at man siger „snarest muligt“; men det er paa ingen Maade det Samme, som meget snart. Forøvrigt udelukker det naturligviis ikke, at det kan skee meget snart; og i det Diebliff, at den Forsættning, som jeg tidligere har anført, var tilstede, nemlig, at det kan forudsættes med Sikkerhed, enten, at den oldenborgske Regjering tilslutter sig, eller at den ikke tilslutter sig, eller at Sagen staaer saaledes, at man ikke bør afvente dette Sidste, saa kan Sagen skee meget snart, og der er da Intet iveien for, at dette „snarest muligt“ kan blive til et „meget snart“; men saa bliver det først dertil, det er det ikke. Den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Knuth) har fremdeles sagt, at Rigsdagen vilde, ved at antage Forslaget, saaledes som Udvalget har stillet det, binde sig moralsk til adaare at fuldføre det Værk, som paa den Maade var forberedt; dette er navnlig nævnt i Modsætning til min Tvivl om, at det muligt ikke var nok med, at Sagen blev udsat et Aar, men at den var henviist til en ubestemt Tid, naar Regjeringen nu gif ind paa et Lovforslag som det af det ærede Udvalg stillede. Naar den ærede Rigsdagsmand havde indskrænket sig til blot at sige det som sin bestemte Mening, at Rigsdagen vilde være moralsk bunden derved, saa vilde jeg kunne have indskrænket mig til at gjøre opmærksom paa, at en saadan moralsk Forpligtelse, som udtales enten af en æret Rigsdagsmand, eller af Formanden i Udvalget, eller ogsaa